

ارتباط سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش با کارآفرینی در باشگاه‌های ورزشی استان کرمانشاه

منوچهر ططری^۱، زهرا آزادپور^۲

^۱ استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور.

^۲ کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور.

نام نویسنده مسئول:

منوچهر ططری

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۶/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۸/۱۲

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی ارتباط سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش بر کارآفرینی باشگاه‌های ورزشی در بین مدیران و کارکنان استان کرمانشاه بود. روش تحقیق حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود که به لحاظ هدف، کاربردی و به صورت میدانی در جامعه آماری انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش را کلیه مدیران و کارکنان باشگاه‌های ورزشی استان کرمانشاه به تعداد ۲۶۷۰ نفر تشکیل دادند که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۳۵ نفر به صورت خوشه‌ای-چندمرحله‌ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های سرمایه اجتماعی ناهاپیت و گوشال (۲۰۰۶)، مدیریت دانش شرون لاوسون (۲۰۰۳) و پرسشنامه کارآفرینی گوهر رستمی (۱۳۹۴) استفاده شد و پایایی آن‌ها در یک مطالعه مقدماتی به ترتیب (۰/۸۰، ۰/۷۳، ۰/۸۲) به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده شد. نتایج نشان داد که سرمایه اجتماعی بر مدیریت دانش و کارآفرینی رابطه مستقیم و معناداری داشته است. مدیریت دانش نیز رابطه مثبت و مستقیم بر کارآفرینی داشته است. در نهایت نتایج حاصل از مدل پژوهش نشان داد که سرمایه اجتماعی به واسطه مدیریت دانش بر کارآفرینی رابطه معناداری دارد. نتیجه‌گیری: به طور کلی بر اساس نتایج این پژوهش می‌توان گفت با توجه به نقش مدیریت دانش در رابطه سرمایه اجتماعی بر کارآفرینی، با اهتمام به وضعیت مدیریت دانش و ایجاد بسترسازی لازم به منظور پیاده‌سازی آن در سازمان می‌توان شاهد کارآفرینی سازمانی و ارتقای کیفی باشگاه‌های ورزشی استان کرمانشاه بود.

واژگان کلیدی: مدیریت دانش، سرمایه اجتماعی، کارآفرینی، باشگاه‌های ورزشی.

مقدمه

کارآفرینی به فرایندی اطلاق می شود که در آن فرد کارآفرین با شناسایی و بهره‌وری از فرصت‌ها، منبعی در خلق و معرفی کالای جدید، شیوه‌های جدید در سازماندهی و اداره ساختارهای کسب و کار، شیوه‌های جدید در بازاریابی و شناسایی منشأیی جدید از منابع اولیه دارد (نصرالهی، ۱۳۹۶). در جهان پرفرازونشیب امروز، اعمال تفکر نوآورانه و استفاده از آن در صنایع و سازمان، اجتناب ناپذیر است. در این عرصه، ورزش به عنوان ششمین صنعت درآمدزای کشورهای توسعه یافته، توجه بسیاری از مدیران را به خود معطوف داشته است؛ مدیرانی که رشد یا افول سازمان‌ها به بینش، بصیرت، توانایی و خلاقیت آنها بستگی دارد. بداهت این موضوع نزد صاحب‌نظران نیز آشکار است که اگر مدیران سازمان‌ها خلاقیت و نوآوری و ریسک‌پذیری را سرلوحه امور کاری خود قرار دهند، فرصت‌های اقتصادی را بهتر درک می‌کنند و قادرند از منابع موجود به منظور تولید و بهره‌وری استفاده بیشتری کنند. در چنین وضعیتی کارآفرینی سازمانی بسیار اهمیت می‌یابد (محمدی، ۱۳۹۵). کارآفرینی جزء تفکیک ناپذیر ورزش به لحاظ ذاتی، به دلیل توانایی آن در تغییر براساس گرایش‌های اجتماعی و فن‌آورانه، کارآفرینی محسوب می‌شود. کارآفرینی ورزشی زمانی رخ می‌دهد که یک نهاد ورزشی به‌طور مشترک با سایر عناصر جامعه، برای پاسخ‌گویی به یک فرصت و خلق ارزش عمل می‌کند (نگهداری و همکاران، ۱۳۹۸)، در عصر حاضر شتاب تغییرات در علوم و فناوری‌های پیشرفته به قدری فزونی یافته است که بسیاری از متفکرین بر این باورند که شتاب در نوآوری محصولات تولید شده با تکنولوژی سطح بالا و ایجاد دانش و توسعه آن از سرعت یادگیری بشر فراتر رفته است. پس، سازمان متولی حتی اگر تمام راهبردها، زمان و سرمایه انسانی و اجتماعی را در اختیار خود را صرف یادگیری نمایند، باز هم ممکن است از عهده رویارویی برنیاید (یزدانی، ۱۳۹۶). امروزه با تأکید فزاینده بر سازمان‌های دانش محور به جای سازمان‌های تولید محور، دانش از عوامل مهم در سازمان‌ها به حساب می‌آید و برخورداری از دانش و اطلاعات روزآمد برای ادامه‌ی حیات سازمان‌ها به یک ضرورت انکار ناپذیر تبدیل شده است. بنابراین مدیریت سازمان‌ها، باید با تکیه بر دانایی به اتخاذ تصمیمات معقول‌تر در موضوع‌های مهم، به بهبود عملکرد مبتنی بر دانش بپردازند اینک سازمانی بدانند که چه چیزهایی دارد کافی نیست؛ شناسایی آنچه که سازمان نیاز دارد مستلزم بصیرت و بینش خاصی است که این امر به وسیله مدیریت دانش امکان پذیر می‌باشد (جهاندیده، ۱۳۹۷). سازمان‌هایی که مدیریت دانش را در قابلیت اصلی خود مستقر کرده‌اند، تفاوت چشمگیری نسبت به سایر سازمان‌ها دارند از جمله این تغییرات سرعت فرایندها، شناسایی و سازگاری با تغییرات، حفظ و رشد دارایی‌های فکری و مزیت رقابتی پایدار از طریق خلاقیت مستمر است (حیدری، ۱۳۹۷). سازمان‌ها با بکارگیری مدیریت دانش امکان نوآوری در فعالیت‌ها، فرایندها، خدمات خویش را فراهم می‌آورند. و در نتیجه موقعیت رقابتی خویش را بهبود می‌بخشند. سازمان‌ها باید توانایی این را داشته باشند تا دانش مورد نیاز را کسب و میان کارکنان نشر داده و در فعالیت‌های روزانه خود بکار گیرند، از طرف دیگر یکی از قابلیت‌های مهم سازمانی که می‌تواند به سازمان‌ها در خلق و تسهیم دانش کمک بسیار کند و برای آنها در مقایسه با سازمان‌های دیگر مزیت سازمانی پایدار ایجاد کند سرمایه اجتماعی است (حسینی، ۱۳۹۶). سرمایه اجتماعی منابعی است که در شبکه‌های کسب و کار یا درون شبکه‌های فردی بوجود می‌آید (برقی و همکاران، ۱۳۹۷) و از مفاهیم نوینی است که نقش بسیار مهمتری نسبت به سرمایه فیزیکی و سرمایه انسانی در سازمان‌ها و جوامع ایفا می‌کند. بطوری که بدون سرمایه اجتماعی کارکنان حاضر به تسهیم اطلاعات و دانش نخواهند شد و برنامه مدیریت دانش موفقیت‌آمیز نخواهد بود، سازمان‌ها با استفاده درست از مدیریت دانش و سرمایه اجتماعی می‌توانند سازمان‌های خود را به کمال مورد نظر برسانند. سازگاری بی درنگ، نتیجه‌گیری سریع و بالاتر از همه نیاز رشد فردی، متأثر از دگرگونی‌هایی است که جهان کنونی نیازمند دانش و خلاقیت است. بسیاری از صاحب نظران و محققان، از دنیای امروزی به عنوان «عصر عدم تداوم» یاد می‌کنند. عصر عدم تداوم به این معناست که دیگر تجارب و راه حل‌های گذشته برای مسائل جاری و آینده سازمان کارگشا نیستند و باید به شیوه‌های دیگر اندیشید و به دنبال راهکارهای جدید سازمانی با ساختارهای نوین بود (عبدالعلیان، ۱۳۹۶). بیشتر مطالعات در مبحث کارآفرینی، صرفاً به ویژگی‌های شخصیتی و ساختاری و موقعیت محیطی پرداخته‌اند و سرمایه اجتماعی به عنوان مهم‌ترین عامل، مورد توجه قرار نگرفته است. بنابراین، در عصر تغییرات پرشتاب محیطی، پیشرفت مداوم و تغییر به سوی طراحی ساختار سازمانی مسطح و منعطف، ایجاب می‌کند که سرمایه اجتماعی به منزله یک شایستگی مشخص سازمانی، مورد توجه باشد و به دلیل نقش انکارناپذیر سرمایه اجتماعی در فعالیتهای کارآفرینانه و ایجاد ایده‌های جدید، تاثیر این دو مفهوم بر یکدیگر قابل انکار نیست. (سلیمی و همکاران، ۱۳۹۷). امروزه

ورزش در سلامت افراد، گذراندن اوقات فراغت سالم، با نشاط، لذتبخش و ایجاد روابط سالم در جامعه و پیشگیری از بسیاری از مفاسد اجتماعی و انحرافات اخلاقی و به خصوص در نسل جوان، نقش خود را متجلی ساخته است. بنابراین، ورزش یکی از عوامل تأثیرگذار بر جامعه امروزی است و روز به روز نیاز به ورزش بیشتر احساس می‌شود و از اهمیت زیادی برخوردار است. امروزه، بسیاری از مدیران باشگاه‌های حرفه‌ای، باشگاه ورزشی را به عنوان یک سازمان و با ویژگی‌های سازمان در نظر می‌گیرند و از باشگاه ورزشی با عنوان سازمان ورزشی و از ورزش با عنوان صنعت ورزش یاد می‌کنند. در این راستا افرادی که بر انجام فعالیت‌های ورزشی در باشگاه‌ها حضور می‌یابند از اهمیت خاصی برای هر باشگاه ورزشی برخوردارند و به‌عنوان مهم‌ترین سرمایه‌های اصلی هر باشگاه ورزشی مطرح هستند (آزموده مقدم، ۱۳۹۵).

احمدی و همکاران (۱۳۹۸) در تحقیق‌شان با عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر کارآفرینی دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های (استان گیلان) می‌پردازد. نتایج نشان داد که به ترتیب هر سه متغیر مهارت‌های اجتماعی، سرمایه اجتماعی و سرمایه اقتصادی بر مهارت کارآفرینی رابطه معناداری دارند.

پیلوار و همکاران (۱۳۹۸)، در تحقیقی تحت عنوان «شناسایی مولفه‌های توسعه کارآفرینی سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش»، انجام دادند که ۱۸ مقوله برای تبیین مدل توسعه کارآفرینی سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش در دانشگاه علوم پزشکی قزوین بدست آمد، شرایط علی (مدیریت دانش) با مقوله مرکزی (مدل توسعه کارآفرینی سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش) ارتباط داشته و راهبرد آن توسعه سازمانی می‌باشد.

برقی و همکاران (۱۳۹۷)، در تحقیقی تحت عنوان «تبیین نقش سرمایه اجتماعی بر شکل‌گیری زمینه‌های کارآفرینی روستاییان»، انجام دادند که نتایج نشان داد که بین کارآفرینی و سرمایه اجتماعی ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد. در بررسی تحلیل عاملی کارآفرینی دسترسی به امکانات با بیشترین بار عاملی در روند کارآفرینی مؤثر بوده‌اند و مشارکت در آبادانی روستا در شکل‌گیری سرمایه اجتماعی بیشترین بار عاملی را داشته است.

زلیخا و دانا (۲۰۱۹)، در تحقیقی تحت عنوان «سرمایه اجتماعی در مقابل سرمایه فرهنگی عوامل تعیین کننده کارآفرینی» یک مطالعه تجربی در قاره آفریقا ادبیات کارآفرینی تأثیرات سرمایه اجتماعی و سرمایه فرهنگی را بر نتایج کارآفرینی بررسی کرده است. نتایج نشان داد که سرمایه اجتماعی فقط از طریق تأثیر تعدیل کننده آن بر سرمایه فرهنگی تأثیر مثبت معناداری بر کارآفرینی دارد. نتایج دارای نتایج قابل توجهی در بیان سرمایه اجتماعی و فرهنگی است.

چیت‌ساز و همکاران (۲۰۱۹)، در تحقیق، تأثیر سرمایه انسانی و اجتماعی بر فعالیت‌های کارآفرینانه: مطالعه موردی ایران و پیامدهای آن، انجام دادند، هدف تحقیق مطالعه حاضر با استفاده از داده‌های اولیه و ثانویه، دو نوع سرمایه انسانی و اجتماعی در زمینه فعالیت‌های کارآفرینی در روستای حسین آباد کالپوش، استان گلستان، ایران را مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان داد که سرمایه انسانی و اجتماعی ارتباط معنادار و مثبتی بر ابعاد فعالیت‌های کارآفرینی دارد.

دیپکا و همکاران (۲۰۱۹)، مدیریت دانش در هند: ایجاد نقش اصلی آموزش کارآفرینی، انجام دادند که نتایج نشان داد دانشجویانی که دوره‌های رسمی کارآفرینی را می‌آموزند در مقایسه با دانشجویانی که در معرض آموزش رسمی کارآفرینی قرار نگرفته‌اند دانش بالاتری دارند.

جوآئو و دیاس (۲۰۱۹) آینده مدیریت دانش: نقش آموزش کارآفرینی و شرکت‌های نوپا این مطالعه تأثیر آموزش کارآفرینی و مشارکت در شرکت‌های کارشناسی ارشد (JA) را بر نگرش و اهداف کارآفرینی دانشجویان آموزش عالی ارزیابی می‌کند. ۱۳۹ دانشجوی رشته مدیریت و اقتصاد که در دانشگاه‌های پرتغال ثبت نام کرده بودند، به یک ابزار خود گزارشگری پاسخ دادند نتایج نشان می‌دهد دانش آموزان ثبت نام شده در JEs سطح بالاتری از کنترل رفتاری درک شده را نسبت به دانش آموزانی که در چنین فعالیت‌های فوق برنامه درگیر نیستند، نشان می‌دهند. علاوه بر این، دانش آموزانی که در هر دو JE ثبت نام کرده بودند از دانشجویانی که فقط اعضای یک JE هستند از لحاظ دانش کارآفرینی در سطح بالاتری بودند. این یافته‌ها حاکی از آن است که ادغام عمیق فعالیت‌های خارج از برنامه و آموزش کارآفرینی در برنامه‌های درسی مدیریت دانش برای توسعه توانایی‌های مدیریتی بسیار مهم است.

با مرور ادبیات و پیشینه پژوهش به این موضوع پی خواهیم برد که پژوهشی با این موضوع و مفهوم در ورزش انجام نشده است و این خود انگیزه ای برای محقق خواهد بود تا بتواند این پژوهش را انجام دهد و بتواند برای پژوهش های دیگر به عنوان مرجع مورد استفاده قرار گیرد. همچنین از لحاظ جامعه تحقیق می توان ادعا کرد که تاکنون تحقیقی با این مضمون در حوزه مدیریت ورزشی صورت نگرفته است.

بنابراین ضرورت توجه ویژه ی ورزش به ابزار مدیریت دانش این است که به دلیل نبود یک سیستم دانش محور و عدم شناسایی صحیح استعدادها و انتقال از سازمان یا اخراج، فوت و بازنشستگی افراد، این دانش از سیستم خارج شده و بازیافت آن نیاز به صرف زمان و هزینه ی مجدد دارد. بنابراین استقرار یک سیستم صحیح دانش محور و در اختیار گرفتن، تسهیم و استفاده از دانش این افراد پیش از ترک سازمان و انتقال آن به نیروهای کاری جوان و کم تجربه، یکی از ضرورت های سازمان های ورزشی است همچنین توجه مثبت به نتایج کاربست مدیریت دانش در سازمان ها و بهره گیری از مزایای رقابتی ایجاد شده از آن، به گونه ای آثار خود را بر مدیران تصمیم ساز نمایان نموده که ایشان اجرای این رویه مدیریتی را جهت پویایی سازمان امری اجتناب ناپذیر دانسته و بر آن باور دارند. تحقیقات مدیریتی متعددی در سازمان های ورزشی در زمینه مدیریت دانش صورت گرفته و تقریباً اغلب آنها به پایین تر از متوسط بودن سطح مدیریت دانش در سازمان های ورزشی اشاره دارد.

روش شناسی پژوهش

این تحقیق از نظر هدف انجام تحقیق، کاربردی و از نظر روش از نوع توصیفی است که به صورت میدانی در جامعه آماری انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مدیران و کارکنان باشگاه های ورزشی استان کرمانشاه به تعداد ۲۶۷۰ نفر است. به علت بزرگ بودن جامعه تحقیق در مرحله گردآوری اطلاعات و توزیع پرسشنامه، از روش نمونه گیری خوشه ای- چندمرحله ای بوده که در کل استان به چهار قسمت تقسیم شد و از هر قسمت چند شهرستان انتخاب و از هر شهرستان تعدادی باشگاه بصورت تصادفی انتخاب شد و در نهایت متناسب بانمونه آماری از مدیران و کارکنان آن بصورت تصادفی نمونه گیری انجام شده است، حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۳۵ نفر تعیین گردید بر این اساس تعداد ۳۴۰ پرسشنامه تهیه که بعد از تکمیل جمعا ۳۳۵ پرسشنامه قابلیت تحلیل را داشتند. به منظور جمع آوری داده های مورد نیاز جهت آزمون فرضیه های پژوهش از سه پرسشنامه ۱۷ سوالی سرمایه اجتماعی ناهاپیت و گوشال (۲۰۰۶)، که این پرسشنامه دارای سه بعد ساختاری، رابطه ای و شناختی است و با طیف پنج گزینه ای لیکرت مورد سنجش قرار گرفت. و پرسشنامه ۲۴ سوالی مدیریت دانش شرون لاسون (۲۰۰۳) که به بررسی مولفه های تولید، کسب، سازماندهی، ذخیره، انتشار و کاربرد دانش می پردازد و با طیف پنج گزینه ای لیکرت مورد سنجش قرار گرفت. و نهایتا پرسشنامه کارآفرینی گوهر رستمی (۱۳۹۴) شامل ۱۲ سؤال گرایش کارآفرینانه در ورزش با ابعاد ریسک پذیری، نوآوری و پیشگامی است. همچنین برای به دست آوردن مبانی نظری پژوهش از مطالعات کتابخانه ای استفاده شد. برای ارزیابی روایی سؤالات پرسشنامه از دیدگاه های خبرگان دانشگاهی استفاده شده و برای آزمودن پایایی پرسشنامه ها نیز نمونه اولیه ای شامل سی پرسشنامه پیش آزمون شد. سپس با استفاده از داده های به دست آمده و با کمک نرم افزار آماری SPSS میزان ضریب اعتماد با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد و ۰/۹۸ به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده های پژوهش از روشهای آمار توصیفی (جدول فراوانی، میانگین، انحراف استاندارد) و آمار استنباط (آزمون همبستگی، رگرسیون) مناسب استفاده شد. پس از جمع آوری پرسشنامه ها پیش پردازش های لازم به منظور بررسی پرسشنامه های ناقص، داده های مفقوده، مخدوش و نرمال بودن توزیع داده انجام شد، در نهایت پرسشنامه های جمع آوری شده مورد تحلیل قرار گرفت.

نتایج

در خصوص ویژگی های جمعیت شناختی، نتایج نشان داد که ۶۹ درصد (۲۳۱ نفر) از پاسخگویان مرد و ۳۱ درصد (۱۰۴ نفر) آنها زن بوده اند و سن های بین ۴۱-۳۶ دارای بیشترین درصد پاسخگوها یعنی ۳۳/۷ درصد می باشد و کمترین درصد فراوانی مربوط به سن های ۴۶-۴۱ که ۶ درصد می باشد. و همچنین ۶۰/۶ درصد از کارکنان در مقطع فوق دیپلم و ۲۳/۹ درصد آنها نیز در مقطع کارشناسی و ۱۳/۴ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۱/۲ درصد در مقطع دکترا تحصیل می کنند. و در زمینه رشته

تحصیلی مرتبط با تربیت بدنی، ۸۷/۸ درصد از کارکنان رشته مرتبط با تربیت بدنی دارند و ۱۲/۲ درصد از کارکنان رشته نامرتبط با تربیت بدنی دارند.

جدول ۱: خلاصه مدل رگرسیونی

متغیرها	همبستگی چندگانه (R)	ضریب تعیین (R ²)	ضریب اصلاح شده (Adj.R ²)
سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش	۰/۵۸۶	۰/۳۴۴	۰/۳۴۰

مقدار ضریب تعیین نشان می‌دهد که ۳۴/۴ درصد از واریانس تغییرات کارآفرینی توسط دو متغیر دیگر سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش تبیین می‌شود. برای دانستن اینکه آیا مقدار ضریب همبستگی چندگانه و ضریب تعیین به دست آمده به لحاظ آماری معنادار می‌باشد یا خیر باید به جدول زیر مراجعه می‌کنیم.

جدول ۲: نتیجه تحلیل واریانس برای بررسی معناداری مدل رگرسیونی

مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معناداری
۴۰۷۶/۲۶۱	۲	۲۰۳۸/۱۳۱	۸۷/۰۴	۰/۰۰۰
۷۷۷۴/۱۲۷	۳۳۲	۲۳/۴۱۶	-	-
۱۱۸۵۰/۳۸۸	۳۳۴	-	-	-

با توجه به کمتر بودن سطح معنی‌داری بدست آمده از ۰/۰۵ به این نتیجه می‌رسیم که رگرسیون معنادار می‌باشد.

تفسیر جداول رگرسیون

با توجه به اینکه میزان سطح معناداری ۰/۰۰۰ کوچکتر از ۰/۰۵ است، پس خط رگرسیون بیش از باقیمانده‌ها توانایی تبیین متغیر وابسته را دارد $0 < R < 1$.

جدول ۳: ضرایب رگرسیونی

سطح معناداری	T	ضرایب غیراستاندارد	
		ضریب استاندارد	خطای استاندارد
مقدار ثابت	۶/۸۱۹	-	۲/۱۱۶
سرمایه اجتماعی	۴/۸۴۳	۰/۳۲۱	۰/۰۵۳
مدیریت دانش	۴/۶۵۲	۰/۳۰۸	۰/۰۳۹

با توجه به اینکه متغیرهای سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵ را دارند، پس این متغیرها توانایی تبیین متغیر وابسته را دارد. مقدار تأثیر متغیر سرمایه اجتماعی در معادله $\beta = ۰/۳۲۱$ ؛ مدیریت دانش در معادله $\beta = ۰/۳۰۸$ می‌باشد. این مقادیر بیان می‌کنند که با شرط ثابت بودن سایر شرایط با هر یک واحد افزایش در متغیر سرمایه‌های اجتماعی، متغیر کارآفرینی به اندازه ۰/۳۲۱ واحد افزایش خواهد یافت. با افزایش هر واحد در متغیر مدیریت دانش، متغیر کارآفرینی به اندازه ۰/۳۰۸ واحد افزایش خواهد یافت.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، مطالعه بررسی ارتباط سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش بر کارآفرینی باشگاه‌های ورزشی در بین مدیران و کارکنان استان کرمانشاه بود. یافته‌های تحقیق نشان داد که بین سرمایه اجتماعی و کارآفرینی رابطه وجود دارد این فرضیه با نتایج تحقیق برقی و همکاران (۱۳۹۷)، احمدی و همکاران (۱۳۹۸)، زلخا و همکاران (۲۰۱۹) و چیت‌ساز و همکاران (۲۰۱۹)، همخوانی دارد، افرادی که سرمایه اجتماعی بالا دارند زمان اندکی را صرف حراست و حمایت از خود در جهت استثمار شدن در تعاملات اقتصادی و نظارت بر عملکرد دیگران می‌نمایند و این باعث می‌شود که افراد زمان بیشتری را جهت فکر کردن، خلاقیت و نوآوری و در نهایت کارآفرینی داشته باشد. هر گونه بهبود در سرمایه اجتماعی و عوامل مرتبط با آن به بهبود در کارآفرینی منجر می‌شود (برقی و همکاران، ۱۳۹۷). در واقع یکی از مهم‌ترین سکوه‌های پرتاب کشورها به سمت توسعه و پیشرفت، مقوله کارآفرینی است. همانطور که می‌دانیم سرمایه اجتماعی یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های سازمانی تلقی می‌شود. در نتیجه سازمان‌ها از جمله باشگاه‌ها می‌توانند با شناسایی ابعاد سرمایه اجتماعی خود و میزان اندوخته‌ای که از این نوع سرمایه دارند، درک بهتری از الگوی تعامل‌های بین فردی و گروهی داشته باشند و مسائل سازمانی خود، از جمله کارآفرینی را بهتر مدیریت و هدایت کنند (محمدی و همکاران، ۱۳۹۵).

نتایج نشان داد که بین مدیریت دانش و کارآفرینی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد این فرضیه با نتایج تحقیق پیلوار و همکاران (۱۳۹۸) و جوآئو و دیاس (۲۰۱۹) و دیپکا و همکاران (۲۰۱۹)، همخوانی دارد. در تبیین یافته فوق می‌توان گفت که یکی از نگرانی‌های اصلی مدیران و کارکنان باشگاه‌های ورزشی این می‌باشد که از طریق کاربرد موثر دارایی‌های دانش به ایجاد توسعه نوآوری و بهبود کارآفرینی سازمان‌ها از جمله باشگاه‌های ورزشی بپردازند. امروزه، افزایش رقابت بین سازمانها در مقیاس جهانی باعث شده است که تفکیک یا عدم تفکیک حوزه‌های مدیریت دانش یا نوآوری، موضوع چندان مهم و استراتژیکی به‌شمار نیاید؛ درمقابل، کاربرد مدیریت دانش در فرایندهای مدیریت نوآوری موضوعی مهم و استراتژیک در سازمانها محسوب می‌گردد که موجب می‌شود آنها عملکرد خود را ارتقا بخشند. در عرصه اقتصاد، سازمان‌هایی می‌توانند براساس دانش به‌شکل موفق عمل کنند که بر فرصتهای حاصل از دارایی‌های دانش سرمایه‌گذاری نمایند؛ این سازمان‌ها فاتحان صنعت خواهند بود. در حال حاضر، سازمانها سخت تلاش می‌کنند که به‌عنوان پیشگامان مهارت‌های مدیریت دانش شناخته شوند و از این طریق، افراد تلاش و کوشش خود را به سمت کارآفرینی به کار گیرند. (محمدی و همکاران، ۱۳۹۶)

آنچه که از نتایج تحقیق به دست آمد، این بود که بین سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش با کارآفرینی در باشگاه‌های ورزشی در بین مدیران و کارکنان استان کرمانشاه ارتباط وجود دارد. لذا با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌شود که مالکان و مدیران باشگاه‌ها به نوسازی و نوآوری و به روز کردن وسایل و تجهیزات باشگاه‌ها روی آورند و از مربیان با دانش و دارای مدارک معتبر ورزشی استفاده شود. و با توجه به نیاز مدیران، پیشنهاد می‌شود که کارگاه‌های آموزشی در زمینه مهارت‌های ارتباطی و دانش مدیریت ورزشی و دریافت گواهینامه در این زمینه برگزار شود. و همچنین بکارگیری مدیران با دانش و دارای تحصیلات در زمینه تربیت‌بدنی و مدیریت ورزشی برای اداره باشگاه‌ها توصیه می‌شود و با توجه به نتایج پژوهش و تاثیر مدیریت دانش بر میزان کارآفرینی، پیشنهاد می‌شود مدیران تقویت مدیریت دانش را در اولویت کارها قرار دهند.

منابع و مراجع

- [1] Ehsan Chitsaz, Mehdi Tajpour, Elahe Hosseini, Hengameh Khorram, Saloomeh Zorrieh. The effect of human and social capital on entrepreneurial activities: A case study of Iran and implications, *ENTREPRENEURSHIP AND SUSTAINABILITY ISSUES* ISSN 2345-0282 (online) [http://jssidoi.org/jesi/2019Volume6Number3\(March\)http://doi.org/10.9770/jesi.2019.6.3.\(24\)](http://jssidoi.org/jesi/2019Volume6Number3(March)http://doi.org/10.9770/jesi.2019.6.3.(24))
- [2] Joao, Almeida and Dias, Daniel, The future of management education: The role of entrepreneurship education and junior enterprises, Research Unit on Governance, Competitiveness and Public Policies (GOVCOPP), University of Aveiro, Aveiro, Portugal, 14 September 2019.
- [3] Pandit, Deepak; Joshi, Maheshkumar P; Singhal, Ekta, Management Education in India: Establishing the Mainstream Role of Entrepreneurship Education, - 2019 - library.ediindia.ac.in.
- [4] Yaron, Zelekha & LP Dana, Social Capital Versus Cultural Capital Determinants of Entrepreneurship: An Empirical Study of the African Continent - *The Journal of Entrepreneurship*, 2019 - journals.sagepub.com
- [۵] احمدی، فاطمه و اسکندری پور، مجتبی و رشیدی نیا، مصطفی (۱۳۹۸)، « بررسی عوامل مؤثر بر کارآفرینی دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاههای استان گیلان»، فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش، سال هشتم، شماره سوم، پیاپی ۱۹.
- [۶] آزموده مقدم، زهرا (۱۳۹۵)، تبیین رابطه کارآفرینی مستقل بر هوشمندی رقابتی مدیران باشگاههای بدنسازی آقایان استان تهران، پژوهشهای معاصر در مدیریت ورزشی، سال ششم - شماره ۱۲ - پاییز و زمستان ۱۳۹۵.
- [۷] برقی، حمیدو شایان، محسن و اصلانی سنگده، بیبا (۱۳۹۷)، «تبیین نقش سرمایه اجتماعی بر شکل گیری زمینه های کارآفرینی روستاییان»، نشریه برنامه ریزی و آمایش فضا، دوره بیست و دوم، شماره ۱.
- [۸] پیلوار، نگار و بدیع زاده، علی و حسینی، سیدرسول و زابلی، روح الله (۱۳۹۸)، شناسایی مولفه های توسعه کارآفرینی سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش، نشریه مدیریت بهداشت و درمان، شماره ۱۰.
- [۹] جهانپنده، محمدعلی (۱۳۹۷)، تبیین الگوی بهینه پیاده سازی مدیریت دانش در تربیت بدنی آموزش و پرورش کشور، پژوهشهای معاصر در مدیریت ورزشی، سال هشتم - شماره ۱۶ - پاییز و زمستان ۱۳۹۷.
- [۱۰] حسینی، مریم (۱۳۹۶)، بررسی ارتباط بین سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش در شرکت پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد، علوم اجتماعی، دانشگاه رازی کرمانشاه.
- [۱۱] حیدری، زهرا. (۱۳۹۷). استراتژی مدیریت دانش در بانک پارسیان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه بوعلی همدان.
- [۱۲] سلیمی، مهدی و حسینی، محمدسلطان و خداپرست، محبوبه (۱۳۹۷)، ارائه مدل تحلیل خوشه بندی خاکستری در ارزیابی عملکرد و رتبه بندی هیات های ورزشی، دوره ۱۰، شماره ۱.
- [۱۳] عبدالعلیان، حمیده. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین مدیریت دانش و نوآوری سازمانی در منابع انسانی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران. فصلنامه علمی-پژوهشی مدیریت منابع انسانی در صنعت نفت، سال چهارم، شماره ۱۳، صص ۱۵۸-۱۴۱.
- [۱۴] محمدی، فروغ و کلاته سیفری، معصومه و فراهانی، ابوالفضل و قاسمی، حمید (۱۳۹۵)، تدوین مدل ارتباطی مدیریت دانش و کارآفرینی سازمانی با میانجیگری سرمایه اجتماعی در وزارت ورزش و جوانان، رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، دوره ۴، شماره ۱۵.

- [۱۵] محمدی، فروغ، قاسمی، حمید و رحمانی‌تبار، نریمان (۱۳۹۶)، برازش معادله رگرسیونی مدیریت دانش و کارآفرینی سازمانی در کارکنان وزارت ورزش و جوانان، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۴۳.
- [۱۶] محمدی، مریم (۱۳۹۵)، بررسی رابطه بین ساختار کارآفرینانه و اثربخشی سازمانی در کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان هرمزگان، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته تربیت بدنی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان.
- [۱۷] نصرالهی، محمد. (۱۳۹۶). تاثیر مدیریت دانش بر کارآفرینی و نوآوری سازمانی در کارکنان اداره کل ورزش جوانان استان خوزستان. پایان نامه دوره کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
- [۱۸] نگهداری، فاطمه و قهرمان تبریزی، کوروش و شریفیان، اسماعیل و بیابانی، حسن (۱۳۹۸)، «شناسایی و رتبه‌بندی ابعاد اکوسیستم کارآفرینی ورزشی در ایران»، مطالعات مدیریت ورزشی، دوره ۱۱، شماره ۵۷.
- [۱۹] یزدانی، مهدی. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین مدیریت دانش و کارآفرینی. دومین همایش ملی علوم مدیریت نوین، استان گلستان.